

НАЦРТ
ЗАКОНА О ЕЛЕКТРОНСКОМ ФАКТУРИСАЊУ

I УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет закона

Члан 1.

Овим законом уређују се издавање, слање, пријем, обрада и чување електронских фактура, у трансакцијама између субјеката јавног сектора, између субјеката приватног сектора, односно између субјекта јавног и субјекта приватног сектора и друга питања која су од значаја за електронско фактурисање.

Значење појединих појмова

Члан 2.

Поједини појмови употребљени у овом закону имају следеће значење:

- 1) „трансакција” је трансакција са накнадом или трансакција без накнаде између субјеката јавног сектора, између субјеката приватног сектора, односно између субјекта јавног сектора и субјекта приватног сектора, која се односи на испоруку добара, односно пружање услуга, укључујући и авансно плаћање;
- 2) „субјект јавног сектора” означава општи ниво државе у смислу закона који уређује буџетски систем или јавно предузеће, у смислу закона који уређује јавна предузећа, које није обухваћено општим нивоом државе;
- 3) „субјект приватног сектора” је обвезник пореза на додату вредност, осим субјекта јавног сектора;
- 4) „електронска фактура” је фактура или други захтев за исплату која је издата, послата и примљена у структурираном електронском формату, посредством система електронских фактура, који омогућава њену аутоматску и електронску обраду, односно фактуру која је издата за промет без накнаде, укључујући и авансе;
- 5) „централни информациони посредник” је надлежна јединица, у оквиру министарства надлежног за послове финансија, која води регистар информационих посредника, управља системом електронских фактура и одговорна је за његово функционисање;
- 6) „информациони посредник” је правно лице кога, после добијене сагласности министарства надлежног за послове финансија, субјект приватног сектора може у складу са уговором ангажовати за услуге издавања, евидентирања, обраде, слања, примања и чувања електронских фактура и пратеће документације;
- 7) „систем електронских фактура” је информатичко-технолошко решење којим управља централни информациони посредник и преко кога се врши слање, пријем, евидентирање, обрада и чување електронских фактура;
- 8) „систем за управљање фактурама” је систем за управљање пословним процесима, односно пословним процесима верификације фактура од стране субјеката јавног сектора са више нивоа сагласности, а који не поседују свој систем или део система за управљање фактурама;

9) „издавалац електронске фактуре” је субјект приватног сектора, који издаје и шаље електронску фактуру, односно у чије име информациони посредник у складу са уговором издаје, шаље и чува електронску фактуру, као и субјект јавног сектора, који издаје и шаље електронску фактуру, посредством система електронских фактура;

10) „прималац електронске фактуре” је субјект приватног сектора, који прима електронску фактуру, односно у чије име информациони посредник прима електронску фактуру, као и субјект јавног сектора, који прима електронску фактуру, посредством система електронских фактура;

11) „европски стандард електронског фактурисања” је стандард донет од стране Европског комитета за стандардизацију (ЦЕН) на основу налога Европске комисије;

12) „српски стандард електронског фактурисања” представља стандард донет од стране националног тела за стандардизацију у Републици Србији.

Обавеза издавања електронске фактуре

Члан 3.

Обавезу издавања електронске фактуре имају:

- 1) субјекти приватног сектора по основу међусобних трансакција;
- 2) субјект приватног сектора по основу трансакције са субјектом јавног сектора;
- 3) субјект јавног сектора по основу трансакције са субјектом приватног сектора;
- 4) субјекти јавног сектора по основу међусобних трансакција;
- 5) порески пуномоћник страног лица у Републици Србији, у смислу прописа којима се уређује порез на додату вредност, по основу трансакција са субјектима приватног и јавног сектора.

Изузетно од става 1. овог члана, обавеза издавања електронске фактуре не постоји за:

- 1) промет на мало и примљени аванс за промет на мало у складу са законом који уређује фискализацију;
- 2) уговорну обавезу усмерену према корисницима средстава из међународних оквирних споразума;
- 3) набавку, модернизацију и ремонт наоружања и војне опреме, набавку безбедносно осетљиве опреме, као и са њима повезаним набавкама добара, услуга или радова.

Посебна обавеза електронског евидентирања

Члан 4.

Обавезу електронског евидентирања обрачуна пореза на додату вредност у систему електронских фактура има порески дужник у складу са законом којим се уређује порез за додату вредност, који је обвезник пореза на додату вредност, као и субјект јавног сектора, правно лице, односно предузетник који није обвезник пореза на додату вредност, осим:

1) обвезника пореза на додату вредност за промет добара и услуга које је извршио, укључујући и примљени аванс за тај промет, за који издаје електронску фактуру у складу са овим законом;

2) порески дужник за увоз добара.

Изузетно од става 1. овог члана, обавезу електронског евидентирања обрачуна пореза у систему електронских фактура има и обвезник пореза на додату вредност за промет добара и услуга који врши без накнаде, за који је порески дужник у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност, ако за тај промет не издаје рачун у складу са тим законом.

Обавеза електронског евидентирања обрачуна пореза у име лица из става 1. овог члана може се уговором пренети информационом посреднику.

Систем електронских фактура

Члан 5.

Систем електронских фактура обавезно користе субјект јавног сектора и субјект приватног сектора у складу са чл. 3. и 4. овог закона.

Субјект јавног сектора непосредно приступа и користи систем електронских фактура за издавање, слање, пријем и чување електронских фактура.

Субјект приватног сектора приступа и користи систем електронских фактура за издавање, слање, пријем и чување електронских фактура, непосредно или путем информационог посредника.

Изузетно од става 3. овог члана, друго правно лице или предузетник који има обавезу издавања, односно примања рачуна у складу са посебним законом, може приступити и користити систем електронских фактура за издавање, слање, пријем и чување електронских фактура, непосредно или путем информационог посредника.

Издавалац фактуре или прималац фактуре који је обвезник, односно порески дужник у складу са законом који уређује порез на додату вредност, дужан је да електронски евидентира обрачун пореза у систему електронских фактура у смислу члана 4. овог закона, непосредно или путем информационог посредника, у случају трансакције по основу које није постојала обавеза издавања електронске фактуре, односно ако електронска фактура није издата на основу става 4. овог члана.

Коришћење података који су доступни у систему електронских фактура дозвољено је у сврхе које су прописане овим законом.

Актом министра надлежног за послове финансија ближе се уређује начин приступања и коришћења система електронских фактура, као и субјекти који нису обухваћени чл. 4 и 5. овог закона, а који су овлашћени да приступе доступним подацима у систему електронских фактура у смислу става 6. овог члана.

Члан 6.

Одредбе овог закона које се односе на трансакције у којима је једна од страна субјекат јавног сектора се примењују од 1. јула 2021. године.

Систем електронских фактура могу да користе субјекти приватног сектора и друга правна лица и предузетници из члана 5. став 4. овог закона по успостављању техничко-технолошких услова.

Обавеза субјекта приватног сектора да прима и чува електронске фактуре издате од стране субјекта у смислу става 2. овог члана, примењује се од 1. јула 2022. године.

Субјект приватног сектора може издавати и примати фактуре у електронском облику, осим у трансакцијама из става 1. овог члана, закључно са 1. јануаром 2023. године

у складу са посебним законом којим се уређује електронски документ, електронска идентификација и услуге од поверења у електронском пословању.

Одредбе овог закона које се односе на обавезу издавања електронске фактуре у трансакцијама између субјеката приватног сектора се примењују од 1. јануара 2023. године.

Обавеза електронског евидентирања у вези са трансакцијама из члана 4. осим трансакција у којима је једна од страна субјект јавног сектора примењују се од 1. јануара 2023. године.

II ЕЛЕКТРОНСКА ФАКТУРА

Стандарди електронског фактурисања

Члан 7.

Електронска фактура у смислу овог закона издаје се и прима у складу са српским стандардом електронског фактурисања.

Систем електронских фактура омогућава пријем електронских фактура издатих у складу са европским стандардом електронског фактурисања по основу трансакције у којој се као издавалац електронске фактуре јавља страном лице.

Усклађеност електронске фактуре са српским стандардом електронског фактурисања из става 1. овог члана подразумева да електронска фактура садржи основне елементе из члана 8. овог закона, као и да је у складу са форматом и другим елементима српског стандарда електронског фактурисања.

Усклађеност електронске фактуре са европским стандардом електронског фактурисања из става 2. овог члана подразумева да електронска фактура садржи основне елементе европског стандарда електронског фактурисања, као и да је у складу са форматом као и другим елементима европског стандарда електронског фактурисања.

Основни елементи електронске фактуре

Члан 8.

Електронска фактура уобичајено садржи:

- 1) пословно име или скраћено пословно име, односно назив, адресу, порески идентификациони број и матични број издаваоца електронске фактуре;
- 2) пословни рачун издаваоца електронске фактуре;
- 3) пословно име или скраћено пословно име, односно назив, адресу и порески идентификациони број и матични број примаоца електронске фактуре;
- 4) пословни рачун примаоца електронске фактуре;
- 5) редни број, датум и место издавања електронске фактуре;
- 6) датум испоруке добара односно пружања услуга или авансне уплате;
- 7) износ авансних плаћања;
- 8) инструкције за плаћање;
- 9) податке о врсти и количини испоручених добара или врста и обим услуга;
- 10) износ основице пореза на додату вредност;
- 11) пореску стопу пореза на додату вредност;
- 12) износ пореза на додату вредност који је обрачунат на основицу;

- 13) укупан износ електронске фактуре;
- 14) напомену о одредби закона којим се уређује порез на додату вредност на основу које није обрачунат порез на додату вредност;
- 15) напомену да се за промет добара и услуга примењује систем наплате.

Овај закон не утиче на примену одредби закона којим се уређују обрачунавање и плаћање пореза на додату вредност и подзаконских аката усвојених на основу тог закона.

Актом министра надлежног за послове финансија ближе се уређују случајеви у којима поједини елементи електронске фактуре могу бити изостављени, као и случајеви у којима је предвиђена обавеза исказивања додатних елемената, на основу других прописа којима се уређује издавање одређених врста фактура.

Електронска фактура као веродостојна исправа

Члан 9.

Електронска фактура, у складу са законом којим се уређује поступак извршења, представља веродостојну исправу, ако је од стране издаваоца електронске фактуре или информационог посредника у његово име послата примаоцу електронске фактуре посредством система електронских фактура.

III ПОСТУПАЊЕ СА ЕЛЕКТРОНСКИМ ФАКТУРАМА

Члан 10.

Издавалац електронске фактуре дужан је да изда електронску фактуру у складу са српским стандардом електронског фактурисања.

Прималац електронске фактуре дужан је да прими електронску фактуру издату у складу са српским стандардом електронског фактурисања и изврши плаћање на основу исте.

Прималац електронске фактуре издате у складу са европским стандардом електронског фактурисања по основу трансакције у којој се као издавалац јавља страном лице дужан је да прими електронску фактуру и изврши плаћање на основу исте.

Послови из ст. 1-3. овог члана који се односе на субјекте приватног сектора могу се уговором поверити информационом посреднику.

Актом министра надлежног за послове финансија уређују се начин и поступак регистравања за приступ систему електронских фактура.

Прихватање и одбијање електронске фактуре

Члан 11.

Прималац електронске фактуре проверава послату електронску фактуру приступом систему електронских фактура непосредно или путем информационог посредника и прихвата је или одбија у року од осам дана од пријема електронске фактуре.

Ако прималац електронске фактуре који је субјект јавног сектора не прихвати или не одбије електронску фактуру издату од стране издаваоца електронске фактуре, електронска фактура се по истеку рока из става 1. овог члана сматра прихваћеном.

Ако прималац електронске фактуре који је субјект приватног сектора не прихвати или не одбије електронску фактуру издату од стране другог субјекта приватног сектора,

непосредно или путем информационог посредника, систем електронских фактура, по истеку рока из става 1. овог члана, поново обавештава примаоца да је електронска фактура издата.

Ако прималац електронске фактуре из става 3. овог члана не прихвати или не одбије електронску фактуру у року од три дана од добијања поновног обавештења да је електронска фактура издата, електронска фактура по истеку овог рока сматра се одбијеном.

Систем за управљање фактурама

Члан 12.

Орган надлежан за информационе технологије и електронску управу омогућава коришћење и одржава систем за управљање фактурама.

Субјект јавног сектора који има више нивоа сагласности, а који не поседује свој систем или део система за управљање фактурама, код пословних процеса верификације електронске фактуре, може да прими електронске фактуре коришћењем система за управљање фактурама.

Актом Владе ближе се уређују начин и услови коришћења система за управљање фактурама.

Централни информациони посредник

Члан 13.

Централни информациони посредник управља системом електронских фактура, и одговоран је за његово функционисање.

Централни информациони посредник води Регистар информационих посредника који су добили сагласност министарства надлежног за послове финансија.

Актом министра надлежног за послове финансија ближе се уређује начин поступања Централног информационог посредника у обављању послова из ст. 1. и 2. овог члана, као и у поступку давања, односно одузимања сагласности за пословање информационалних посредника.

Информациони посредник

Члан 14.

За обављање послова информационог посредника потребна је сагласност министра надлежног за послове финансија.

Министар надлежан за послове финансија може одузети сагласност из става 1. овог члана.

Решење министра надлежног за послове финансија којим се даје или одузима сагласност за обављање послова информационог посредника је коначно даном доношења и против њега се може покренути управни спор.

Субјект приватног сектора послове информационог посредника, у вези са издавањем, слањем, примањем и чувањем електронских фактура, може да повери

информационом посреднику који поседује сагласност министарства надлежног за послове финансија.

Обвезник електронског евидентирања из члана 4. овог закона, осим субјекта јавног сектора, може да повери информационом посреднику и извршење посебне обавезе електронског евидентирања.

Однос између издаваоца електронске фактуре или примаоца електронске фактуре, који је субјект приватног сектора, са једне стране и информационог посредника, са друге стране, уређује се уговором.

Уговором између издаваоца електронске фактуре и информационог посредника не може се предвидети одговорност информационог посредника за садржину електронске фактуре и пратеће докуменатације.

Информациони посредник је одговоран ако својим пружањем услуге издавања, евидентирања, обраде, слања, примања и чувања електронске фактуре и пратеће документације угрози безбедност и функционисање система електронских фактура.

Заштита података о личности

Члан 15.

Информациони посредник, централни информациони посредник и субјекти овлашћени да приступају систему електронских фактура дужни су да обрађују податке о личности само у сврху одређену овим законом и штите их у складу са законом који уређује заштиту података о личности.

Чување електронских фактура

Члан 16.

Електронска фактура издата или примљена од стране субјекта јавног сектора чува се трајно у систему електронских фактура.

Електронска фактура издата и примљена од стране субјекта приватног сектора чува се у року од 10 година од истека године у којој је издата електронска фактура.

Електронска фактура издата и примљена од стране субјекта приватног сектора чува се у систему електронских фактура или у систему информационог посредника, који је ангажован за послове чувања од стране субјекта приватног сектора.

На питања чувања електронских фактура која нису регулисана овим законом сходно се примењују прописи којим се уређује архивска грађа и архивска делатност.

У случају спроведеног поступка стечаја, ликвидације или принудне ликвидације над информационом посредником, електронске фактуре које је информациони посредник чувао у име субјекта приватног сектора преносе се Централном информационом посреднику.

Веродостојност порекла и интегритет садржине електронске фактуре обезбеђује се од њеног издавања до истека рока до којег постоји обавеза њеног чувања.

Веродостојност порекла и интегритет садржине електронске фактуре обезбеђују се издавањем у формату прописаним овим законом као и чувањем у формату погодном за електронско чување документа у складу са прописима којим се уређује архивска грађа и архивска делатност уколико није другачије регулисано овим законом.

Актом Владе ближе се уређују услове и начин чувања и стављања на увид електронских фактура.

IV ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР

Члан 17.

Инспекцијски надзор над применом овог закона у погледу усклађености електронских фактура са српским стандардом електронског фактурисања врши министарство надлежно за послове финансија.

Инспекцијски надзор над применом овог закона у погледу утврђивања и наплате јавних прихода врши министарство надлежно за послове финансија.

Члан 18.

Издавалац електронске фактуре, прималац електронске фактуре и информациони посредник дужни су да у циљу несметаног вршења инспекцијског надзора омогуће лицу које врши инспекцијски надзор, увид у податке о пословању, пословну документацију, пратећу техничку опрему и уређаје који су у вези са обавезама прописанима овим законом.

V КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Прекршаји

Члан 19.

Новчаном казном у износу од 200.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице - субјект приватног сектора, односно јавно предузеће ако:

- 1) повреди обавезу издавања електронске фактуре (члан 3. став 1);
- 2) користи податке који су доступни у систему електронских фактура у сврхе које нису прописане овим законом (члан 5. став 6);
- 3) не прими електронску фактуру у складу са овим законом (члан 10. ст. 2. и 3);
- 4) не изврши плаћање електронске фактуре у складу са овим законом (члан 10 ст. 2. и 3).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник - субјект приватног сектора новчаном казном у износу од 50.000 до 500.000 динара.

За прекршај из става 1. овога члана казниће се одговорно лице правног лица - субјекта приватног сектора, односно јавног предузећа, новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара.

Члан 20

Новчаном казном у износу од 200.000,00 до 2.000.000,00 динара казниће се информациони посредник који пружањем услуга издавања, евидентирања, обраде, слања, примања или чувања електронске фактуре и пратеће документације угрози безбедност и функционисање система електронских фактура (члан 14. став 8).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се одговорно лице информационог посредника новчаном казном у износу од 50.000 до 150.000 динара.

Члан 21

Новчаном казном у износу од 200.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице - субјект приватног сектора ако не чува електронску фактуру у складу са овим законом (члан 16).

За прекршаје из става 1. овога члана казниће се одговорно лице правног лица - субјекта приватног сектора новчаном казном у износу од 50.000 до 150.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник - субјект приватног сектора - новчаном казном у износу од 50.000 до 500.000 динара.

VI ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Доношење прописа

Члан 22.

Подзаконски акти предвиђени овим законом донеће се у року од 60 дана од ступања на снагу овог закона.

Престанак важења одредаба другог закона

Члан 23.

Одредбе члана 2. став 1. тачка 9), члан 4а ст. 1-4, члан 4б, члан 4в ст. 1, 2 и 4, члан 4г и члан 12. ст. 6-9. Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама („Службени гласник РС”, бр. 119/12, 68/15, 113/17 и 91/19), престају да важе 30. јуна 2021. године.

Ступање на снагу и почетак примене закона

Члан 24.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а примењује се од 1. јула 2021. године, изузев одредбе члана 6. став 3. која се примењује од 1. јула 2022. године и одредаба члана 6. ст. 4 - 6. које се примењују од 1. јануара 2023. године.